

**WET van2023,
houdende nadere wijziging van de
Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals
laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55)**

ONTWERP

Variant: Het model van de toewijzing van 1 vaste voet op Districtsniveau voor zover landelijke kiesdeler en meerderheid van stemmen in het district is behaald. (De 41 zetels worden toegewezen op basis van landelijke evenredige vertegenwoordiging).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het nodig is de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Kiesregeling (S.B. 1987 no. 62, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2019 no. 55) worden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. Artikel 9 komt te luiden:

Artikel 9

1. Voor de verkiezing van de volksvertegenwoordigers in De Nationale Assemblée zijn er 51 zetels beschikbaar.
2. Voor de afvaardiging is de volgende zetelverdeling van toepassing:
 - a. 41 zetels op landelijk niveau, en
 - b. 1 zetel per kiesdistrict op districtsniveau.

B. Artikel 24 komt te luiden:

Artikel 24

1. Voor de verkiezing van de leden van De Nationale Assemblée, als bedoeld in artikel 9, wordt Suriname verdeeld in kiesdistricten, waarvan de grenzen samenvallen met de grenzen van geldende kiesdistricten.
2. Voor de verkiezing van de leden van de Ressortraden worden de districten in ressorten verdeeld waarvan de grenzen bij afzonderlijke decreet worden vastgesteld.

C. Artikel 131 komt te luiden:

Artikel 131

1. Door het totaal aantal landelijk behaalde stemmen van een politieke organisatie te delen door de kiesdeler worden de hele zetels toegewezen. De kiesdeler is het quotiënt van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen gedeeld door het totaal aantal beschikbare zetels.
2. De overblijvende zetels, die restzetels worden genoemd, worden achtereenvolgens toegewezen aan de politieke organisaties die na toewijzing van de zetel het grootste gemiddelde aantal stemmen per toegewezen zetel hebben behaald.
3. Indien twee of meer politieke organisaties het grootste gemiddelde aantal stemmen hebben behaald na toevoeging van een volgende zetel, dan wordt aan elk van die politieke organisatie een zetel toegekend.
4. Aan een politieke organisatie wordt een zetel op districtsniveau toegekend als bedoeld in artikel 9 lid 1 onder b, indien deze de landelijke kiesdeler en de meerderheid van de stemmen in het kiesdistrict heeft behaald.
5. Ingeval een politieke organisatie de meerderheid van stemmen in het kiesdistrict heeft behaald maar de landelijke kiesdeler niet, dan gaat de zetel op districtsniveau als bedoeld in artikel 9 lid 1 onder b naar de eerstvolgende politieke organisatie die de meerderheid van stemmen en de landelijke kiesdeler heeft behaald.
6. Het Centraal Hoofdstembureau deelt, nadat het aantal zetels aan een politieke organisatie is toegewezen, het totaal aantal op die lijst uitgebrachte stemmen door het aantal toegewezen zetels. De kandidaten die meer stemmen op hun naam hebben verzameld dan dit quotiënt, zijn bij voorkeur gekozen. Voor het overige en voor zover kandidaten een gelijk aantal voorkeurstemmen hebben behaald worden de zetels toegekend naar de volgorde van de door de politieke organisatie ingediende kandidatenlijst.
7. Indien een politieke organisatie slechts één zetel heeft behaald wordt die zetel toegekend aan de kandidaat van die politieke organisatie met het hoogste aantal stemmen.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de.....

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Naar aanleiding van de beslissing van het Constitutioneel Hof van de Republiek Suriname d.d. 5 augustus 2022, zaaknr. CH-02, inzake toetsing ex artikel 144 Grondwet jo. artikel 12 lid 1 Wet Constitutioneel Hof van de artikelen 9 jo. 24 van de Kiesregeling op strijdigheid met de Grondwet, alsmede het Internationaal Verdrag inzake Burger en Politieke Rechten (IVBPR), het Amerikaans Verdrag voor de Rechten van de Mens (AVRM) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is het noodzakelijk de Kiesregeling te wijzigen.

Het Constitutioneel Hof heeft de rechtsvraag of de artikelen 9 en 24 van de Kiesregeling in strijd zijn met de Grondwet en internationale verdragen bevestigd. Het Constitutioneel Hof is van oordeel dat de artikelen 9 en 24 van de Kiesregeling resulteren in ongelijke stemgewicht en ongeoorloofde positieve discriminatie met alsgevolg dat deze bepalingen onverbindend zijn verklaard.

Voor een verantwoorde evenredige vertegenwoordiging moet de zetelverdeling en zeteltoewijzing voldoen aan de One Man One Vote One Value gedachte en het gelijkheidsbeginsel als norm.

Artikelsgewijs

Artikel 9

Om te voldoen aan de One Man One Vote gedachte wordt de zetelverdeling op districtsniveau en op landelijk niveau vastgesteld. Hier is er sprake van de invoering van een gemengd kiesstelsel voor de zetelverdeling in De Nationale Assemblée.

Lid 1

In dit lid zijn 51 beschikbare zetels vastgesteld voor de afvaardiging naar De Nationale Assemblée.

Lid 2

Voor de afvaardiging naar De Nationale Assemblée is op landelijk niveau 41 zetels beschikbaar en per kiesdistrict 1 zetel ter beschikking.

Het Constitutioneel Hof heeft in haar beslissing artikel 27 van de Kieswetgeving in strijd verklaard met de Grondwet, omdat de districtsgrenzen en de zetelverdeling resulteerde in een onevenwichtige zetelverdeling. Met de wijziging van artikel 9 is er geen sprake meer van een onevenwichtige zetelverdeling en kunnen de vigerende kiesdistrictsgrenzen derhalve worden gehandhaafd.

Artikel 131

In dit artikel wordt de zeteltoewijzing vastgesteld.

Paramaribo,.....

27/7/23
CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI